

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ต่อความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงตุลาคม 2543 ประชากรในการศึกษาคือ สมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะที่มาเยี่ยมผู้ป่วยขณะเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ราย โดยกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วย คือ มีอายุ 18 ปีขึ้นไป สามารถอ่าน พูด และเข้าใจภาษาไทย และยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา และกำหนดคุณสมบัติของผู้บาดเจ็บศีรษะ คือ มีคะแนนการประเมินระดับความรู้สึกตัวโดยใช้คะแนน Glasgow Coma Scale (GCS) ให้มีคะแนน GCS น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 คะแนน ทั้งนี้ประเมินโดยใช้ Glasgow Coma Scale กลุ่มตัวอย่าง 10 รายแรกจัดให้เป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มตัวอย่าง 10 รายหลังจัดเป็นกลุ่มทดลอง จับคู่กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน โดยใช้คะแนนความวิตกกังวลตามสภาวะการณ์มีความวิตกกังวลตามสภาวะการณ์ต่างกันไม่เกิน 5 คะแนน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์สำหรับสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนการลำดับเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะและข้อมูลทั่วไปของผู้บาดเจ็บศีรษะ และแบบวัดความวิตกกังวล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ แบบประเมินความวิตกกังวลตามสภาวะการณ์ และแบบประเมินความวิตกกังวลแฝง หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความวิตกกังวลโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความวิตกกังวลตามสภาวะการณ์เท่ากับ 0.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความวิตกกังวลแฝงเท่ากับ 0.87 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะและข้อมูลทั่วไป

ของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ และแบบวัดความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวในวันแรกที่สมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมประสาท แล้วให้กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ ส่วนกลุ่มทดลองจะได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์โดยผู้วิจัย 3 ครั้ง ใน 3 วันแรกที่สมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมผู้ป่วย จากนั้นจึงดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามแบบวัดความวิตกกังวลอีกครั้งในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในวันที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS/PC+) คือ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการแจกแจงความถี่ และแสดงจำนวนร้อยละ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลรวมอันดับที่ของคะแนนความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะระหว่างก่อนและหลังได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติวิลคอกซัน (Wilcoxon matched pairs signed-ranks test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลรวมอันดับที่ของคะแนนความแตกต่างของความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะก่อนและหลังได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติแมนวิทนียู (Mann Whitney U-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะภายหลังได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ต่ำกว่าก่อนได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
2. ความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. พยาบาลในหอผู้ป่วยหนักควรให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ให้กับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะที่มาเยี่ยมผู้ป่วยอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน เพื่อลดความวิตกกังวลของสมาชิกในครอบครัว เป็นการปฏิบัติการพยาบาลที่เน้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตสังคม และ

จิตวิญญาณ ซึ่งให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าตัวผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะวิกฤต

2. ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ให้กับพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก เพื่อก่อให้เกิดความตระหนักในการให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ให้กับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ สร้างทักษะในการนำไปใช้ในการให้การพยาบาลสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารทางการพยาบาล

โปรแกรมการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์เพื่อลดความวิตกกังวล จะเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานทางการพยาบาลเกี่ยวกับการพยาบาลสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ด้านการศึกษา

ได้แนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลด้านการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ และการลดความวิตกกังวลให้กับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแก่นักศึกษาพยาบาล

ด้านการวิจัย

ได้แนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ และการลดความวิตกกังวลให้กับสมาชิกในครอบครัวในภาวะวิกฤตอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาซ้ำในกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่กว่าจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้อ้างอิงได้กว้างขวางมากขึ้น

2. ในการศึกษาซ้ำเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ให้กับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ อาจทำได้ในลักษณะของการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และอาจนำมาซึ่งแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลที่เหมาะสมที่สุดกับสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะ

3. ควรมีการศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ให้กับสมาชิกในครอบครัวในกลุ่มผู้ป่วยวิกฤตอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University